

Talvikunnossapidon avustusseteli ikäihmisille ja heikentyneen toimintakyvyn omaaville

Elinvltk 07.04.2026 § 66
430/02.02.01.01/2026

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi, 0400 855960

Peruste 21 § Lautakunnan tehtävät ja toimivalta

Vaalan kunnassa asuu ikäihmisiä, niin keskustaajamassa kun haja-asutusalueilla. Kunnassa oli 20.3.2026 päivätyn tilaston mukaan 529 yli 75-vuotiasta tai sitä vanhempaa kuntalaista. Kunnassa on ollut valmistelussa kuntalaisen ikään- ja toimintakykyyn perustuva talvikunnossapidon avustusseteli. Harkinnanvarainen avustaminen edellyttää hallintopäätöstä perusteluineen. Avustamisen tulee olla kunnan edun mukaista, yhdenvertaista, oikeudenmukaista ja taloudelliset vaikutukset tiedossa.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokouksessaan esittänyt huolensa ja toiveen liittymien talvikunnossapidosta ikäihmisten ja heikomman toimintakyvyn omaavien kotona selviämiseksi ja palveuiden perille pääsemiseksi. Huolena on erityisesti liittymiin kertyvä aurauslumi, joka voi jäätyä yön aikana ja on ikäihmisen raskasta poistaa.

Elinvoimalautakunnan kokouksessa 26.11.2024 § 185 "Haja-asutusalueille asuvien ikäihmisten saavutettavuuden parantaminen talvikunnossapito", pykälän aikana keskusteltu asiasta ja päätetty aloittaa selvitys asiasta. Kokouksessa käytiin läpi aurausavustusseteliä, jossa perusteena oli terveydelliset perusteet, ei niinkään ikä, koska ikä ei ainoastaan kerro ihmisen toimintakyvystä. Tärkeää olisi miettiä kuinka ikäihmisten ja mahdollisen toimintakyvyn alentuman vuoksi kotona-asumista avustetaan ja saavutettavuutta talvisin parannetaan, jotta esimerkiksi kotihoito tai posti pääsevät kulkemaan perille ja taksi pihaan myös sivukylillä.

Tämä nyt valmisteltu ja talvikunnossapitoon tarkoitettu mahdollisesti myönnettävä seteli, olisi tarkoitettu asemakaava-alueella asuvien kiinteistöliittymien aukaisuun ja haja-asutusalueella alle 200 metrin tien kunnossapitoon, jolle ei voi saada kunnan yksityistieavustusta tai mahdollista harkinnanvaraista avustusta. Setelillä voisi ostaa myös omakotitalon liittymän aukaisun esimerkiksi urakoitsijalta tai nuorelta, joka haluaisi työllistää itsensä kolaamalla ikäihmisten liittymiä lumesta. Setelillä voi ostaa pihatien aurauspalvelua.

Talvikunnossapidon avustussetelin arvoksi esitetään enintään 150 € alv 0 % / vuosi. Setelin voisi saada ensimmäisen kerran vuonna 2026. **Kotitalouteen voidaan myöntää vain yksi seteli.** Arvion mukaan setelin kokonaiskustannus vuodessa on n. 15 000 - 20 000 €. Setelin arvon mukainen summa maksetaan hakijan tilille avustusehtojen täyttyessä ja tällä rahalla voi ostaa edellämäinittuja talvikunnossapidon palveluita. Talvikunnossapidon avustusseteli on aluksi kokeiluun perustuva vuodelle 2026.

Avustuksen toimintamalli ja avustusehdot avustussetelille

- Tie on yhden asuinkiinteistön yksin käyttämä tie- tai kulkuyhteys.

- Kiinteistöliittymällä on asuinkiinteistö ja se sijaitsee asemakaava-alueella.
- **Hakija on vähintään 75-vuotta täyttänyt, eikä kiinteistössä asu muita alle 75- vuotiaita.**
- Hakija on säännöllisen kotiin myönnettävän palvelun piirissä, eikä saa avustusta muulla perusteella. Säännölliset kotiin myönnettävät palvelut: (säännöllinen kotisairaanhoido, kotipalvelu, vammaispalvelulainmukainen henkilökohtainen apu- ja avustajapalvelu, turvapuhelin, ateriapalvelu)
- Hakijan puolison tai kiinteistöllä olevan muun asuinrakennuksen asukkaan / asukkaiden täytyy myös olla säännöllisen kotiin annettavan palvelun piirissä tai vähintään 75-vuotta täyttänyt
- avustuskelpoisen pihatien / kulkuyhteyden pituus on alle 200 metriä
- tien käyttöä ei saa estää esim. puomilla tai muuten rajoittaa
- Aorausavustusseteli myönnetään vain Pohteen lausunnolla, pihaliittymän/pihatien auraukseen terveydellisin perustein. **Pohteen lausunto tulee olla kaikilta kiinteistön asukkailta, mikäli ikäperuste ei täyty.**

Avustusta haetaan 30.8.mennessä erillisellä lomakkeella. Viranhaltija käsittelee saapuneet hakemukset ja myöntää avustuksen avustusehtojen mukaisesti ja määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

Vs. Tekninen johtaja Routaniemi Janne Vaalan kunta

Päätösesitys

Elinvoimalautakunta, 1. päättää ottaa käyttöön yllä esitellyn avustussetelimallin 2. päättää, että enintään 20 000 € kulu katetaan kustannuspaikalta yksityisteiden avustaminen talvikunnossapito.

Vs. teknisen johtajan Muutettu päätösesitys:
Asia palautetiin uudelleen valmisteluun.

Päätös

Hyväksyttiin